

Aan de leden van de Vaste commissie voor VWS
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Per e-mail via: cie.vws@tweedekamer.nl

Datum
20 maart 2025
Contactpersoon
Jan Visscher
Ons kenmerk

Bijlage(n)
-
Telefoon
06-13203391
Uw kenmerk

Onderwerp

Vervolg plenair debat over de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (36546)

Geachte woordvoerders Jeugd,

Volgende week (woensdag 26 maart) hervat u het debat over het wetsvoorstel 'Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg'. Dit wetsvoorstel is een belangrijke stap in de uitwerking van de Hervormingsagenda Jeugd. Jeugdbranches, beroepsverenigingen en vertegenwoordigende organisaties van jongeren, cliënten en naasten stelden deze agenda samen met Rijk en VNG op. De Hervormingsagenda Jeugd is het resultaat van een lang traject dat, met 'geven en nemen' door alle betrokken partijen, heeft geleid tot dit akkoord. De maatregelen in de Hervormingsagenda hangen in sterke mate met elkaar samen.

Wij waren voorstander van een (veel) kleiner aantal jeugdregio's, maar door de afspraken over standaardisering, de inhoudelijke eisen aan de regiovisies en de lijst met regionaal in te kopen zorgvormen, konden wij akkoord gaan met dit totaalpakket. Wij staan voor onze handtekening onder de Hervormingsagenda Jeugd, maar beschouwen dit wel als een integraal pakket aan maatregelen.

Tegen deze achtergrond zijn wij bezorgd over enkele amendementen die zijn ingediend bij dit wetsvoorstel. Uit de (mondelijke) toelichting bij sommige amendementen krijgen wij de indruk dat de wijze waarop de afspraken in de AMvB's tot stand zijn gekomen niet voor iedereen helder is.

Op basis van de afspraken in de Hervormingsagenda Jeugd zijn nadere uitwerkingen gemaakt van de regio-indeling en de lijst met regionaal in te kopen zorgvormen, waarbij ook de VNG, en wij, betrokken waren. Het zorgvuldige proces waarmee deze tot stand zijn gekomen maakt dat deze uitwerkingen wat ons betreft niet langer ter discussie mogen staan.

Wij zijn dan ook verbaasd dat door de VNG en diverse gemeenten ervoor wordt gepleit hierin alsnog ingrijpende aanpassingen aan te brengen. Het eenzijdig aanpassen van onderdelen uit de AMvB die rechtstreeks voortvloeien uit de Hervormingsagenda Jeugd is een groot risico. Als het evenwicht uit dit pakket aan afspraken

verdwijnt, zullen wij terug moeten naar onze leden om te zien of zij dit nog kunnen steunen.

Onze zorgen betreffen in het bijzonder de amendementen die:

- de afspraken over de regio-indeling afzwakken door uitzonderingen mogelijk te maken;
- de lijst met regionaal in te kopen zorgvormen inperken of wijzigen;
- de eisen aan de regiovisies schrappen.

De Raad van State was kritisch op het wetsvoorstel, maar de Raad pleit niet voor het afzwakken van de verplichte regionalisering, eerder het tegendeel. Ook de Deskundigencommissie Van Ark benadrukt het belang van het doorzetten van de afspraken over verplichte regionalisering en standaardisering.

Het wetsvoorstel Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg verplicht gemeenten om regionaal samen te werken bij de *contractering* van specialistische jeugdzorg. De lijst in het ontwerpbesluit is vanuit het perspectief van de 'driehoek' van cliënten en naasten, beroepsverenigingen en brancheverenigingen de minimale lijst van vormen van jeugdhulp die minimaal op regionaal niveau dienen te worden gecontracteerd. Het gaat, zoals ook in het besluit aangegeven, om *'vormen van jeugdhulp die regionale samenwerking vereisen in verband met de schaarste van de vraag, de complexiteit van de problematiek in combinatie met de daarvoor benodigde multidisciplinaire specialistische expertise, de schaarste van het aanbod of het volume dat een jeugdhulpaanbieder nodig heeft om verantwoorde jeugdhulp te kunnen leveren of om een gezonde bedrijfsvoering te kunnen voeren'*.

Het is onwenselijk om een knip in deze lijst aan te brengen: het is essentieel dat de verbinding tussen ambulante jeugdhulp (zowel jeugd-ggz, jeugd- en opvoedhulp als gehandicaptenzorg) en jeugdhulp met verblijf behouden blijft, zodat de noodzakelijke jeugdhulp ingezet kan worden als dat nodig is of (tijdelijk) 'afgeschaald' kan worden in zorg als dat mogelijk is. Het gaat hierbij niet zozeer om de organisatievorm (ambulant of verblijf) die dit vraagt, maar om de functies die beschikbaar moeten zijn in het zorglandschap als geheel.

Dat is ook randvoorwaardelijk voor borging van zoveel mogelijk continuïteit van zorgprofessionals bij jeugdigen, ouders en gezinnen zelf. De professional moet zorgvoorzieningen kunnen inschakelen die 24 uur per dag beschikbaar zijn voor het hele gezin. Het moet mogelijk zijn bij escalatie toegang te hebben tot bijvoorbeeld ANW-diensten en de crisisdienst, zodat tijdig passende zorg georganiseerd kan worden. De schaal van individuele gemeenten is vrijwel altijd te klein om de continuïteit en de beschikbaarheid van deze specialistische vormen van jeugdhulp voor kinderen en gezinnen te borgen, te organiseren en ook verder te kunnen ontwikkelen.

Naast risico's voor de continuïteit en beschikbaarheid van zorg, zorgt dit ook voor een groot aantal verschillende inkoopprocedures en contractvoorwaarden voor aanbieders die jeugdhulp bieden in meer dan een regio. Dat leidt tot zeer hoge uitvoeringslasten en kost onevenredig veel tijd, geld en energie. De invulling van dit

besluit (welke zorgvormen worden ten minste regionaal ingekocht) is dan ook cruciaal voor de kracht en werking van de wet Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg voor de praktijk.

Tot slot herhalen wij onze eerdere oproep aan het kabinet om daadkracht te tonen in het verbeteren van de toekomst van onze jeugd door de conclusies van de Deskundigencommissie Van Ark te omarmen en invulling te geven aan zowel de inhoudelijke als de financiële adviezen van deze commissie.

Met vriendelijke groet, namens de

Samenwerkende cliënten- en naastenorganisaties: MIND, Ieder(in)

Samenwerkende beroepsverenigingen Jeugd (SBJ): AJN, BPSW, BV Jong, Vaktherapie NL, LHV, LVVP, NIP, NVK, NVO, NVvP en V&VN

Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd (BGZJ): Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse ggz, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland

Leon Noorlander,

directeur Jeugdzorg Nederland, voorzitter directeurenoverleg BGZJ